

Høringsuttalelse – Søknad om vannuttak og regulering av Opoftevannet

Saknr. 202402420

Vi avgir med dette høringsuttalelse som grunneier og fastboende ved Opoftevannet. Gjennom vårt arbeid og vår tilknytning til området oppholder vi oss ved vannet gjennom hele året og har over tid opparbeidet god kjennskap til naturen, dyrelivet og hvordan området brukes av både lokalbefolkning og tilreisende.

1. Opoftevannet er en viktig arena for friluftsliv, læring og naturopplevelser

Siden omkring 2018 har Alternativ opplæringsarena i Farsund kommune hatt base på gården vår. Naturen rundt Opoftevannet er en viktig del av dette arbeidet. Her får ungdom oppleve mestring gjennom praktiske aktiviteter ute, samtidig som de blir kjent med naturen, dyrelivet og landskapet rundt seg.

Gjennom årene har elevene fisket, padlet og oppholdt seg ved vannet i alle årstider. Bever er observert ved flere anledninger, og fiskeørn er et kjent syn i området. Dette er ikke bare naturopplevelser, men en del av det som gjør området verdifullt som læringsarena.

Gjennom årene har hundrevis av barn, ungdommer og voksne brukt områdene rundt Opoftevannet gjennom skoleaktiviteter, friluftsskoler, sommerleirer, padleturer og ulike arrangementer. Området brukes av både lokale, tilreisende og organiserte grupper fra flere kommuner i regionen.

Lister Friluftsråd har kanoer i området, og mange padler fra Svindalstjønna og videre over Opoftevannet til Laundal, som er Farsund kommunes friluftsområde. Lista- og Farsund ungdomsskole bruker området i forbindelse med sine årlige turer til Laundal, og mange unge i regionen har minner herfra gjennom skoleaktiviteter, sommerleirer, fiske og friluftsliv.

Gjennom kurs, formidling og arrangementer på gården møter vi hvert år mennesker som søker natur-, kultur- og friluftsopplevelser i området rundt Opoftevannet. Vi har også hatt besøk av større grupper, blant annet gjennom samarbeid med Eilert Sundt videregående skole og internasjonale studentgrupper som har kommet hit for å lære om natur, kulturlandskap og livet på et småbruk.

Etter vår vurdering illustrerer dette hvilken verdi området har som arena for læring, friluftsliv og naturopplevelser, og hvorfor disse verdiene bør tillegges vekt i den videre behandlingen av saken.

2. Naturlige variasjoner og konsekvenser av regulering

Som brukere av området gjennom mange år har vi sett hvordan vannstanden i Opoftevannet varierer naturlig gjennom året. Noen perioder er vannet høyt, andre perioder lavt. Disse variasjonene er en naturlig del av landskapet og noe både mennesker, planter og dyr har tilpasset seg over tid.

I søknaden vises det til at den omsøkte reguleringen ligger innenfor vannets naturlige variasjoner. Etter vår oppfatning er det likevel viktig å skille mellom naturlige svingninger og en regulering som skal sikre et kontinuerlig vannuttak til industriell virksomhet.

Gjennom arbeidet med denne saken har vi blitt kjent med faglige vurderinger som utfordrer sentrale forutsetninger i søknaden knyttet til vannuttakets konsekvenser for Opoftevannet og nedstrøms vassdrag. Etter vår vurdering er dette forhold som må undersøkes grundig før det kan legges til grunn at konsekvensene er tilstrekkelig belyst.

Når flere høringsinnspill utfordrer sentrale forutsetninger i søknaden, mener vi dette må tillegges betydelig vekt.

3. Kunnskapsgrunnlaget og føre-var-prinsippet

Naturmangfoldloven § 8 slår fast at offentlige beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

Etter vår vurdering fremstår flere av konsekvensene av tiltaket som usikre, og flere av høringsinnspillene peker på mangler eller svakheter ved deler av grunnlaget som er lagt til grunn i søknaden.

Naturmangfoldloven § 9 fastslår at når det foreligger usikkerhet om virkninger for naturmangfoldet, skal føre-var-prinsippet tillegges vekt. I en sak som omfatter et så omfattende og permanent inngrep i et uregulert vannsystem, mener vi dette prinsippet må tillegges betydelig vekt.

4. Alternative løsninger foreligger

Det fremgår av søknaden at alternative løsninger tidligere har vært vurdert for å dekke oppdrettsanleggets behov for ferskvann, herunder avsalting av sjøvann.

Etter vår forståelse handler denne saken ikke om hvorvidt Baring Farsund AS kan drive virksomheten sin eller ikke, men om hvilken løsning som skal benyttes for deler av vannforsyningen. Dette mener vi er et viktig skille.

Vi mener derfor at vurderingen av alternative løsninger bør tillegges betydelig vekt i saken, særlig når det finnes tekniske alternativer som kan redusere behovet for inngrep i naturen.

Når tiltaket innebærer et permanent inngrep i et uregulert vannsystem med potensielt store konsekvenser for naturmangfold, friluftsliv og brukerinteresser, bør det etter vår vurdering dokumenteres at mindre inngripende alternativer er tilstrekkelig utredet.

Vi stiller derfor spørsmål ved om nytten av tiltaket står i rimelig forhold til risikoen og konsekvensene for Opoftevannet og områdene rundt.

5. Samlet belastning

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at påvirkning på økosystemer skal vurderes ut fra den samlede belastningen området er eller vil bli utsatt for.

Etter vår vurdering er dette særlig relevant i denne saken. Selv om Opoftevannet fortsatt fremstår som et viktig sammenhengende naturområde, er området ikke uten annen menneskelig påvirkning.

Etter vår vurdering gjør dette det særlig viktig at nye tiltak vurderes i et helhetlig perspektiv.

Nettopp derfor mener vi det er viktig å være varsom med nye permanente inngrep som kan redusere områdets verdi for naturmangfold, friluftsliv og naturopplevelser.

Avslutning

For oss handler denne saken om mer enn vannuttak alene. Den handler om hvordan vi forvalter naturen rundt oss, hvilke områder som skal få beholde sin karakter, og hvilke verdier som skal tillegges vekt når ulike interesser står opp mot hverandre.

Gjennom arbeidet vårt på Svindal gård har vi sett hvilken betydning området rundt Opoftevannet har for ungdom, skoler, lokalbefolkning og tilreisende. Dette er verdier vi mener fortjener stor vekt i

den videre behandlingen av saken.

For når et område først er endret, finnes det ingen angreknapp. Derfor er det så viktig å være helt sikker på at man har sett hele bildet først.

Vi ber derfor om at søknaden avslås.

Med vennlig hilsen

Nina Opofte
Bjarne Tysse Høgelid

Svindal gård
Gnr./bnr. 167/4